

Anne Olunca Ne Anladık? - 1

Anne olunca anladığımız sadece anneliğin ne olduğu değil, kendimizin kim olduğudur aslında. Boşluklarımız, hayallerimiz, korkularımız ve kaygılarımız da bebeğimizin kundağıyla birlikte kucağımıza verilir.

Hikâyemiz, “Bir bebeğiniz olacak!” müjdesiyle başlar. Bir canlının içimizde varoluş serüvenine çıktığını kabullenmek, ruhumuzda birbirine zıt duyguları yeşertir. Sevinçle kaygıyı, coşkuyla korkuyu metcezir gibi yaşarız adeta. “Yaşasın anne oluyorum!” heyecanı ve “Acaba nasıl bir anne olacağım, bebeğime iyi bakabilecek miyim?” kaygıları aynı anda yan yana gelir. Doğum anında, sancuların da yardımıyla, hayatımızdaki en büyük sevincin ve sanatın zahmetsiz olmayacağını anlarız. Bebeğimizi kucağımıza aldığımız andan itibaren değişiriz. Sanki beynimizin loplardan ve kalbimizin odacıklarından bir kısmını süresiz olarak bebeğimize tahsis ederiz. Hiç deneyimlemediğimiz bir aşk başlar evladımızla aramızda. Bebekken bizi öyle hayran hayran izler ki çocuğumuz, arada “Bana mı bakıyor, yoksa başka birine mi?” diye düşünmeden edemeyiz. O büyüdükçe, her yaptığımız onun gözünde olağanüstüdür ve bunu sıkça şaşkınlıkla ifade eder. Artık çocuğumuzun bir numaralı kahramanıdır.

Bakalım Ne Çizecek?

Elimizde boya paleti, önümüzde bir tuval, kafamızda canlandırdığımız ideal çocuğu çizmeye koyuluruz. Her ne kadar onu model alsak da aslında hayalimizi çizeriz. Bu sebeple resmimiz, gerçekteki kişiyle aynı olamaz. Çünkü çocuk, zamanla kendini, yapabildiklerini ve isteklerini fark etmeye başlar. Hayır demeler, itirazlar ve geri bildirimler gelir arkasından. Kahraman anne, artık kusurları fark edilen ve hatta hiç çekinmeden eleştirilen bir konuma yerleşir. Bazı anneler memnun olur bundan; çocuğuna karakter kazandırdığı ve kendisi olmasına izin verdiği için sevinir. Diğerleri ise bu duruma içerler; hayalleri ve planları gerçekleşmediği için kendilerini başarısız hissederler. Bazıları kendini suçlar: “Resimden daha iyi anlasaydım, böyle bir sonuç ortaya çıkmazdı.” der.

Azınlık bir kesim de “Elimden gelenin en iyisini yaptım.” diyerek takdir eder kendini.

Yalnız Değilsin

Çocuğunu doğuran, sahip çıkan, büyüten, severken sayan, hiçbir koşulda yalnız bırakmayan ve hayat yolculuğunda ona eşlik eden her anne biriciktir. Doğumla hem ayrıldığımız hem de kavuştuğumuz yavrumuzu büyütürken kendimizi de büyütürüz. Eksik kalan yanlarımızı tamamlama, unuttuklarımızı hatırlama vakti başlar. İşte bu yüzden, bu sefer bir farklılık yaparak anneliğe daha derinlerden bakalım istedik. Annelik algımızı nerede oluşturduğumuzu, sonrasında nasıl şekillendirdiğimizi, evladımıza eşlik ederken gerçek motivasyonumuzun ne olduğunu sorgulamaya çalıştık. Düştüğümüz handikapların sebeplerini bulmak ve en önemlisi, bu yolda yalnız olmadığımızı gösterip çocuklarımızla kurduğumuz ilişkiye, bir kez de alışılmışın dışına çıkarak bakabilmeyi denedik. Ve size, “Lütfen unutma değerli anne, seni duyan, gören ve anlayan birileri var!” demek istedik.

Nerede Başladı Bu Hikâye?

Kadının anne olmaya giden süreci, bebeğinden çok önce, çocuklukta oynadığı evcilik oyunları ve küçük kardeş ya da kuzenlere göz kulak olmakla başlar. Bu provayı da annesini modelleyerek yapar. Ya annesi gibi olmak ister ya da onun geçtiği dikenli yollardan geçmemeye adar ömrünü. Sonra etrafındaki kadınlara, okuduğu haberlere, kitap ve film kahramanlarına ilişir gözü. Evlenir, eşine de annelik yapmaya başlar tıpkı evcilik oyunlarındaki gibi. Bir yetişkin olduğunu unutup besler onu. Uyudu mu, üşüdü mü, yorgun mu diye düşünmeye başlar. Erkekler de annelerinden gördükleri bu ilginin eşleri tarafından da devam ettirilmesine çok mutlu olurlar. Hele bu ilgiyi çocukluklarında görememişlerse, keyiflerine diyecek yoktur. Zaten “düşünülmeyi”, “sevilme” olarak nitelendiren beylerin, eş adaylarından talepleri de kendilerine bakmalarıdır. Evi çekip çevrilen, kendisi isteyken gözü arkada kalmayan erkekler, çocukları olduğunda ise kendilerini ikinci plana atılmış gibi

hisseder. Baba olmanın sevinci durulunca, kendilerine gösterilen ilgi ve sevginin azaldığını fark edip, eşlerine “Ama beni unuttun...” diye serzenişte bulunurlar. Bazı durumlarda, psikoloji literatürüne girecek baba kıskançlıkları ile karşılaşırız. Anne olan kadın ise eşini artık erişkin bir beyefendi ve ebeveynlik ortağı olarak görmek ister. Bebeğine eşlik edecek bir çocuk değil, sorumluluklarını paylaşan bir eş arar. Ne var ki, dışarıda “dünyayı yöneten” ama evdeki manevi sorumluluklar söz konusu olduğunda “çocuk kalmayı” tercih eden beyefendi, kendi istek ve iradesiyle babalık makamını değil, anne asistanlığını seçer. “Ben anlamam, yapamam, elimden gelmez, sen daha iyi bilirsin...” gibi cümlelerle sorumluluktan kaçarken aslında kazançlı çıktığını sanır. Oysa farkında bile olmadan evdeki babalık ve erkeklik gücünü zayıflatır. Çünkü hayatın her alanında olduğu gibi, evde de güç ve otorite, sorumlulukla doğru orantılıdır.

Çocuktan Sorumlu Devlet Bakanı

Elbette kadın ve erkeğin fitraten yatkın olduğu konular birbirinden farklıdır. Ancak ebeveynlik, her iki tarafın da ortak kabiliyeti ve sorumluluğudur. Nitekim Yaradan, çocuğun dünyaya gelişini bile anne ve babanın güçlerini birleştirmesine bağlamıştır. Gel gör ki, eşi tarafından adeta altın tepside sunulan çocuğun psikolojisi, eğitimi, terbiyesi ve maneviyatı gibi konuların bakanı ilan edilen anne, bu koltuğu kimseyle paylaşmaya pek niyetli değildir. Hatta çocukları büyüse de, kendini “en değerli” ve toplum tarafından “en çok takdir edilen” makamda, yani annelik koltuğunda görmeye devam eder ve buradan kolay kolay kalkmak istemez. Öyle ki kayınvalide olduğunda, annesi olmadığı gelini ya da damadı üzerinde de aynı otoriteyi sürdürme arzusuna kapılabilir. Hiç de gerçekçi olmayan bu arzusuna ulaşamayınca da kaçınılmaz olarak sorunlu ilişkiler ortaya çıkar. Dahası, onu o makama taşıyan evlatlarını ve dolayısıyla annelik statüsünü kaybetme korkusu baş göstermeye başlar...

(devamı haftaya)